

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Kolossváry Dezső, az új honvédelmi miniszter.

Az obstrukció okozta válság a Khuen-Héderváry kormány megalakulásával ért egyelőre véget, amint ezt már a múlt számunkban megírtuk.

Az új kormányváltás legjelentősebb része az, hogy a honvédelmi tárca gazdát cserélt. Fejérváry báró, ki több mint másfél évtizedig volt a honvédelmi miniszterium élén, nyugalomba vonult s kolosvári Kolossváry Dezsőt nevezte ki Ó Felsege Fejérváry báró utódjául.

Az új honvédelmi miniszter kolosvári Kolossváry Dezső, a Lipót-rend és a vaskorona rend lovagja és a katonai érdemkeresztnek s egy sereg külföldi rendjelnek a tulajdonosa. Csak pár hónap óta tagja a m. kir. honvédségnek. A közös hadseregben vezérkari ezredes volt, a múlt ősszel még a vezérkarban a hadművelési munkálatok hivatalának feje volt. Mikor a télen Pittreich, a vezérkar

Kolossváry Dezső, honvédelmi miniszter.

főnök-helyettese közös hadügyminiszter lett, Kolossváryt előléptették vezérőrnagygyá, áthelyezték a magyar honvédséghez és egy dandárparacsnokságot ruháztak rá.

Az új honvédelmi miniszter tehát nemcsak a legujabb honvédek, de a legujabb tábornokok közé is tartozik.

Az új honvédelmi miniszter a véderő-bizottságnak e héten tartott ülésében tüzetesen fejtette ki álláspontját, mely nem sok tekintetben különbözik az elődje által követett iránytól. Mint örvendetes és megnyugtató részlet az új miniszter munkatervében, fölemlítésre érdemes az, hogy ő tervbe vette a katonai szolgálati időnek

két évre való leszállítását. Nem idegenkedik azonban egyéb újításoktól sem; első intézkedése volt, hogy a gazdálkodással foglalkozó póttartalékosokat az aratási időre fölmentette a bevonulástól.

A „TURUL“ permetező ajelenkor legtökéletesebb peronospora-permetezője

Árak:
1-5 darab vételénél egy darab ára frt 14.—
6-10 darab vételénél egy darab ára frt 13.50
11-25 darab vételénél egy darab ára frt 13.—
csomagolással együtt.
Hosszabbító eső magastörzsű fák permetezésére frt 1.—
Francia szóró (kivánatra külön) 75 krajczár.

MAUTHNER ÖDÖN

Peronospora-permetező „DIADAL“

esiszolt, erős vörösréz puttonnyal: frt 10.50.
Hosszabbító eső, magastörzsű gyümölcsfák permetezésére. Ára frt 1.—
Szőlészeti, borászati és gazdasági egyesületeknek, valamint
községeknek nagyobb mennyiségű permetező vétele esetén
igen előnyös fizetési feltételeket engedélyezek.

cs. és kir. udvari magkereskedése **Budapesten.**

Erdős András levele.

Erdős András levelet írt a »*Független Ujság*«-nak Amerikában Kanada nevű államából. Azt üzeni onnét ebben a levélben, hogy magyar földmivelő testvérei ne higgyenek a lelketlen kivándorlási ügynökök szavának, ne vándoroljanak ki Kanadába, mert ott nem osztogatnak ingyen földet s aki szegényebb sorsu ember oda kiteved, annak keserves nyomoruság az élete sorja, amíg el nem pusztul az idegen éghajlat sorvasztó levegőjétől. Azt írja Erdős András, hogy igenis van Kanadában föld, jóltermő föld, de aki ott a földmivelést a saját földjén meg akarja kezdeni, annak legyen legalább nyolezszáz dollárja a zsebében. Nyolezszáz dollár? Tudjátok-e ez mennyi pénz, polgártársaim? Közel tízenyolezszáz forint.

Hát akinek annyi pénze van, az csak nem evett bolondgombát, hogy kivándoroljon, itthagya hazáját, a kanadai lázas moesarak kigőzölgésétől elpusztítsa életét s meghaljon, hogy idegen föld röge alá temessék el megsiratatlanul. Hát amelyik magyar embernek, gazdának harminczhatszáz koronája van a zsebében vagy a ládájában, az nem is megy ki Kanadába. Nem is ezekre számítanak a lelketlen kivándorlási ügynökök, hanem a szegény földmives népre, a zsellérekre, akiknek van egy kis házuk, egy pár hold földjük. Ezt eladatják velük. Ez elég a hajójegyre, meg az ügynök jutalékára. A többivel azonban nem törődnek. A szegény embert, akinek már itthon sines senkije, a hajó kiteszi egy idegen világrész országának partjára, eredj, élj, ameddig élsz, azután pusztulj el mások, idegenek robotjában, rabszolgaságában. Pusztulj el, ki törődik veled s ha elpusztulsz, fölötted pap nem mond imádságot, nem lesz, aki elzokogjon, még fejfát sem kapsz a sírod fölé, mert így kell megbünhödnöd, hogy elhagytad hűtlenül ezt a hazát, amelynek rögei alatt apáid esontjai porladoznak.

Szegény Erdős András, mint hogy ha látnám, hogy mikor Kanada nyáron gyilkos moesárgázt lehelő, télen a magyar testi szervezetnek kiállhatatlan hideg, fagyasztó levegőjü öserdeiben vágod a fát, szemed könnybe lábad s lelked felsír az elhagyott magyar haza után, Isten oltalmába ajánlva bennünket, összetéve a hidegtől összezsugorodott, a nélkülözéstől elsatnyult kezeidet. Mi is az Isten oltalmába ajánlunk több tizezer társaidal együtt, mi magyar hazánknak elveszett s idegenben pusztuló magyarok. Áldjon meg az Isten Erdős István gazda, de legalább küldtél egy sor írást haza, melyben az vagyon megírva:

El ne hagyd a földet, hol a bölesöd ringott.
Hol először kaptad az anyai esőket,
Ó, ne hagyd el testvér.
Mi akik elhagytuk, idegen hazában,
Nyomorban, inségben, elsorvasztó lázban,
Bünhödünk azért az elhagyott hazáért.

Erdős Andrásnak a »*Független Ujság*«-hoz beküldött levele szóról-szóra, betűről-betűre hangzik a következőként:

A »*Független Ujság*« tekintetes szerkesztőségének

Budapesten.

Ingyenföld Kanadában.

Figyelmét fölkérem mindazoknak, kik az ingyenföld felől érdeklődnek, hogy Kanadában 160 akre ingyenföldet adnak, ez igaz, valamint az is, hogy ez kitünő termő. De megjegyzendő, hogy az itteni földmivelés megkezdéséhez igen esekélyen számítva 800 dollár kell. És akinek annyi pénze van, az ott-hon is igen kedvezően élvezheti magát, mert itt bizony, aki Kanada éghajlatát nem ismeri, nem találja föl magát a földmivelésben. És akinek annyi pénze nincsen, mikor ide kiér, annak figyelembe kell venni azt, hogy sohasem bír annyit keresni, hogy itt megkezdhesse a gazdálkodást és csak a kanadai kormányának lenne terhére, mert mindjárt állami segítség alá kellene őt venni, hogy életpályáját továbbvihesse. Akik családotul ugranak abba bele, hogy ide kivándoroljanak, nagy meggondolatlanságot követnek el. Én is kijöttem, de sajnós, annyi pénzem nincsen és annyit sohasem vagyok képes keresni, hogy a földmivelést megkezdhessem, az erdőn igen sokat szenvedtem részint a kemény hideg miatt, mely igen sokáig tart, részint az éghajlat miatt.

Ennélfogva legjobbnak látom, ha magyar ember Magyarországon marad.

Isten oltalmába ajánlom az összes honfitársaimat.

Erdős András s. k.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Mióta az új Khuen-Héderváry-kormány a katonai javaslatokat visszavonta, azóta a függetlenségi párt egy része felhagyott az obstrukcióval, a másik rész azonban folytatja a legkiméletlenebb harezot ma is úgy, mint vagy félesztendeje. A szerdai ülésen többek felszólítására Khuen gróf miniszterelnök kijelentette, hogy a vámszövetségre vonatkozó Széll Kálmán-féle javaslat megváltoztatásához nem ragaszkodik.

Nessi Pál kérdést intézett napirend előtt a honvédelmi miniszterhez, hogy aratás idején tényleg behívják-e a póttartalékosokat? *Kolossváry* Dezső honvédelmi miniszter kijelentette, hogy majd előbb megvizsgálja a dolgokat s azután fog nyilatkozni.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Ezzel a napirend előtti felszólalás véget ért s rátérhettek a miniszterelnök programbeszédjének a megvitatására.

Először *Barabás* Béla szólalt fel, aki a további harcot jelentette be mindaddig, míg a miniszterelnök a nemzeti kívánalmakat nem teljesíti. Szünet után *Tomasics* Miklós horvát miniszter szólalt fel személyes kérdésben az ellenzék támadására. A horvát miniszter kimagyarázta, hogyan értette ő azt, hogy a magyar nemzetnek akkor lesz joga a magyar hadsereghez, ha az országban husz millió magyar lesz. Ezzel nem akart gunyolódni, mert ha gunyolódik, első sorban a horvát nemzetet gunyolta volna ki.

Általános derűtség között hallgatta aztán a Ház *Eötvös* Károlyt, aki ősi humorával emelte a tanácskozás hangulatát. Eötvöst beszédje végén megéjenezte az ellenzék.

A csütörtöki ülésen *Rátkay* László és *Ugron* Gábor hevesen kikeltek az ellen, hogy a közös ügyes kiadásokhoz való hozzájárulás arányát a király állapította meg. A miniszterelnök ezzel szemben azt vitatta, hogy a leirat törvényes. Végre is a kvótadöntésre vonatkozó leirat tárgyalását napirendre tűzték.

Ezután *Kolossváry* Dezső honvédelmi miniszter Nesi Pál tegnapi kérdésére kijelentette, hogy a mezőmunkás-póttarta ékosoknak aratás idejére való szabadságolásáról táviratilag intézkedett, hogy a hadügyminiszter táviratilag utasítsa a hadtestparancsnokságokat, hogy a mezői munkával foglalkozó póttartalékosokat azonnal szabadságolják. A hadügyminiszter már is intézkedett ily értelemben.

Általános zugó helyeslés és éljenzés volt erre felelet. Legjobban üdvözölte a minisztert a szélsőbaloldal.

— Éljen Kolossváry!

— Ez aztán külömb, mint Fejérváry!

A pénteki ülésen *Babó* Mihály jelentette ki, hogy nemzeti engedmények nélkül továbbfolytatja a harcot. A napirendhez *Hieronymi* Károly szólt tovább, aki azt a liberálisizmus védte, melynek 35 éven át hive volt s mely szerinte boldogította a nemzetet.

A néppárton erre hevesen közbekiállottak:

— Panamákkal!

— Konezessziókkal!

— Erőszakos választásokkal!

— Bankalapításokkal és bankbukásokkal, amelyeknek a bűnöseit futni hagyták!

Szünet után *Csávolszky* Lajos mondott nagyon sok kellemetlenséget saját pártjának, a függetlenségi pártnak, elnevezvén azt *hülye párt*nak s *Kossuth*

Ferenctet is erősen támadva azért amért leszerelték az obstrukciót.

A függetlenségi pártról *Endrey* Gyula és *Pichler* Győző szenvedélyesen kiáltották *Csávolszky* felé:

— Szégyelje magát!

— Bujjon el!

— Mindenki beszélhet, csak *Csávolszky* nem, akinek van elég söpörni valója az ajtaja előtt!

Szombaton *Olay* Lajos haragudott azért, hogy a rendőrség a szociálisták plakátjait letépette. *Héderváry* miniszterelnök kijelentette, hogy az esetről nem volt tudomása s ha visszaélés történt azt, meg fogja torolni. Az új kormány ellen *Okolicsányi* László folytatta a harcot, aki az ülést ki is beszélte.

A hétfői ülésen *Papp* Zoltánnak az ellen volt kifogása, hogy a miniszterelnök miért tudatta kormányralépését a törvényhatóságokkal.

Héderváry kijelenti, hogy azért, mert megbízása törvényes alapon jött létre a szentesített törvények végrehajtására. Ezután *Kossuth* Ferencz indokolta meg az 1899. évi XXX. törvényeziknek, az autonóm vámtarifától való elkülönítése és az önálló magyar vámtarifa előterjesztésére vonatkozó indítványát, melyet a képviselőház magáévá tett.

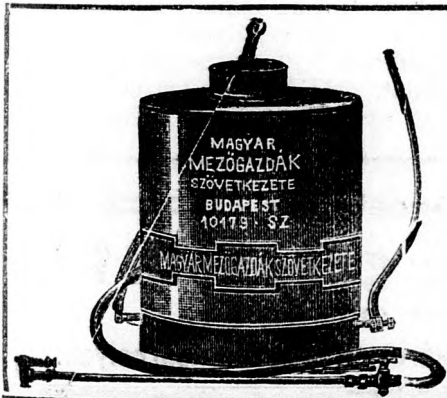
Az ülés végén a miniszterelnök az eddigi szónokok beszédeire tette meg észrevételeit. Nagyobb zajt idézett elő azon kijelentése, hogy a Ház felosztása a Felsőg korlátlan joga. A függetlenségi képviselők harcias része azonnal kifogásolta közbekiállásokkal e nyilatkozatot, úgy hogy *Apponyi* Albert gróf elnök volt csak képes lecsillapítani a felingerelt kedélyeket.

A képviselőház keddi ülésének nagy része *Hegedüs* Sándor volt kereskedelmi miniszter személyes ügyének tárgyalásával telt el.

A szerdai ülésen *Zboray* Miklós meggyanúsította *Hegedüs* Sándort azzal, hogy *Hegedüs* mint kereskedelmi miniszter a fiumei kereskedelmi banknak jogtalan hasznót biztosított egy titkos szerződésben és ez által az államot nagy mértékben megkárosította; ezt a gyanúsítást egy sértő közbekiállással *Rakovszky* István még megtoldotta.

Hegedüs Sándor *nem volt jelen*, csak ma felelhetett *Zboray*nak és *Rakovszky*nak; kijelentette, hogy a kifogásolt szerződést, melyet ő különben az államra nézve jónak tart, *nem ő kötötte*, hanem elődei. Fölajánlotta különben, hogy erre az ügyre vonatkozó aktákat, valamint az ő husz évi bevételeinek jegyzékét tartalmazó könyveket vizsgálja meg *Rakovszky* István és ha semmi gyanus dolgot nem talál: jelentse ki, hogy a szót alaptalanul, csupán pikantériából gyanúsította.

E felszólalás után folytatták a miniszterelnök

Rézgálicz, sublimált kénpor, Dr. Aschenbrandt-féle ojtókések valamint szőlőkarók beszerzése végett forduljunk

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez,

— Budapest, V., Alkotmány-utca 31. —

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permetező is beszerezhető.

programjának tárgyalását. Ebben a vitában ma csak ketten szólaltak föl: *Ráth* Endre és *Holló* Lajos. Azután *Zboray* és *Rakovszky* válaszolt Hegedüs Sándornak, a kinek fölszólalása alatt egyikük sem volt jelen a teremben. Ezzel az ülés véget ért.

A pápa haldoklása.

Az egész világ sajtóját bejárta a hét elején a hír, hogy Szent Péter utóda, XIII. Leó pápa, végórát éli. Tényleg, az agg egyházfejedelem, Pecci Joachim, bár szívós természetű, közeledik immár az örökkévalóság felé, fenséges nyugalommal és egy szent életű férfiú csudás türelmével készül az utolsó utra. Amint a Rómából érkező hírek tanúsítják, XIII. Leó tiszta lelkében nincs egy szikra halálfélelem, panasz, fájdalom és keserűség nélkül gondol az elmúlásra, mely már ágya fölött lebegtetni az enyészet fekete szárnyait. Ő maga tudja, hogy utolsó napjait, óráit éli, de nagy szelleme most is bámulatosan működik s sajátkezűleg írta meg a hét elején hattudalát. Szívében szeretettel, ajkán áldással bucsuzik a világtól, melynek erényben, türelemben, böles mérsékletben egyik kimagasló nagysága.

Kedden magához hívatta a bibornokait s ezen szavakkal áldotta meg őket:

— Ez az én utolsó áldásom! Az én időm letelt, de a katolikus egyház örökké él!

Mazzoni dr., a pápa orvosa kijelentette, hogy a pápa menthetlenül el van veszve, de a halál órája a pápa rendkívül erős és szívós természete következtében s az izgató orvosi szerek alkalmazásával még néhány napig elhúzódhatik.

Súlyos betegségét az okozta a pápának, hogy a mellhártyájában váladék gyülemlett össze, ezért orvosai beszúrásokat tettek a Pravaz-féle fecskendővel. A műtét kitűnően sikerült, mintegy 800 gramm véres folyadékot távolítottak el az orvosok. A műtét után a szentséges atya jobban érezte magát.

Mikor az utolsó kenetet adták föl a szent atyának, megfordította kezét és azt mondta, hogy keze fejét, nem pedig tenyerét kenjék meg a szentelt olajjal, mert utóbbi a papi és püspöki szentelés által kétszeresen megszentelt.

Jellemző a pápának biborosai előtt tett alábbi kijelentése:

— Azzal a tudattal bucsuzom az élettől, hogy kötelességemet becsületesen teljesítettem. Bizonyára nem minden cselekedetem volt jó és hasznos, de szándékom mindig tiszta és őnzetlen volt. H.

Ifjuságunk testi neveléséről.

Hosszu tespedés után odáig jutottunk, hogy ifjuságunk testi neveltetése szorgosabb megfontolás tárgyát képezze, hogy a szellemi erő elcsigázása, tulságos használatbavétele mellett ne satnyuljon el az ősi erő, ne kopják meg a kedély zománca, mert a testi erő czélszerű fejlesztése hivatva lesz mindkettőt megóvni. Mindeddig csak jelentéktelen szerep jutott az iskolában a testi nevelésnek, ki sem gondolt arra, hogy csakis ez adhatja meg azt az alapot, azt a termékeny talajt, amelybe a tudást plántálhatjuk. A test egészséges fejlesztése növeli az ifju lélek munkaképességét, energiáját a sorvasztóbb szellemi táplálék megemésztéséhez. Csakis e kettő észszerű egybekötésében kereshetjük annak a nagy kérdésnek, az immár elodázhatlan — helyes testi nevelés kérdésének oldását.

Tudjuk, mert elég szomorú adat mutatja, hogy a régi, egyoldalú nevelés, amely az ifju erejének szabad, korlátlan fejlődését semmibe se vette, tulságos szellemi terheivel mily kártékonyan hatott. Megmetyezte gondatlan derűjét, mérget csöpögtetett örömpoharába és halvány-sápadttá tette azokat az orezákat, melyeknek az egészségtől virulniok kellett volna. Érthető tehát, ha az elégtelenség mind hangsúlyosabban tört ki az utóbbi időkben.

Nem lehet tovább ilyen szellemi robotmunkára fogni az ifju nemzedéket. A határtalanul kirótt szellemi munka mindinkább aláasta az idegzetet, úgy hogy ma már nem ritka az olyan ifju, ki az idegség nyavalyájában szenved. A heti két-három tornaóra nem elégséges arra, hogy hivatását a test nevelését illetőleg kellőképpen betöltse.

E hiányosságból ered az az aránytalanság, amely a lélek és a test között mutatkozik. Ennek a természetes következménye, hogy a katonai orvosok folytonosan panaszkodnak, hogy kevés a katonaságnak szükséges emberanyag, elsilányítja az egyoldalú iskolai nevelés.

Elérkezett tehát az az időpont, hogy teljes összhangot hozzunk létre a test és a lélek, a szellem és az erő között. Már elavult az a nevelési rendszer, amely a tudásnak az agyvelőbe való tömésén alapul és mindinkább diadalra kell juttatnunk azt az elvet, hogy fejleszteni kell az ifjuság testi erejét, hogy aztán erre építhessük a szellemi munkálatokat. Mert csakis a kettő összeegyeztetése adhat a hazának később hivatásukat teljesen betöltő polgárokat.

Azért adózunk feltétlen elismeréssel a közoktatásügyi miniszternek, mert ő felismerte, hogy régi rendszerrel nem lehet az ifjuságot nevelni és több figyelmet kell fordítani a test edzésére.

Hadd acélozza az ifjuság izmait, hadd növelje testi erejét, mert csak ennek segélyével lehet kitartó a létért való küzdelemben, csak ezzel fejthet ki ernaedetlen szorgalmat. Addig fejleszse erejét, míg nem érzi még az élet nyomasztó nehéz terheit. Addig

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???
 Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

örüljön az életnek, míg az rózsásan mosolyog rá, úgy is elég korán fog esalódni ebben a mosolyban.

Ne tegyük tönkre nemzetünk bimbaját, reménységét már kora tavaszi fakadásában, hanem ápoljuk benne az erőt, mert csak így nyerhet épp testben — épp lelket.

Az új véderőtörvény tervezete.

Az új véderőtörvény, amelynek benyújtása idejére halasztották el a katonai kérdésekben való parlamenti háboru folytatását, hír szerint nagyjában már el is készült s elveit a katonai körök már meg is állapították, de még nem adták át teljesen kidolgozva a két kormánynak.

Az új véderőtörvény tervezete a következő szempontokon alapszik:

1. Az ujonczlétszám fölemelése.
2. A kétéves szolgálat előkészítése.
3. A honvédségnek tüzérséggel való ellátása.

Az előbbi a katonai kormány tartja elengedhetetlennek, de szükségessé válik a kétéves szolgálat részleges behozatala által is, a mivel a parlamentek követelését akarják kielégíteni. A harmadik pont végül a nemzeti engedmény lesz, amelyet Magyarország juttatni fognak.

Az ujonczlétszám fölemelésével együtt meg akarják változtatni a póttartalékosokra vonatkozó rendelkezéseket is. Ezentul olyanok juthatnak póttartalékba, akik tekintetbevétel érdemlő családi körülmények, hivatásuk, foglalkozásuk, vagy társadalmi körülményeik miatt kedvezményt érdemelnek, továbbá a szolgálatra „kevésbé alkalmasak“ is.

A kétéves katonai szolgálat egyszerre való behozatala, még ha csak a gyalogcsapatoknál történne is meg, 150,000 ujonczot tenne szükségessé. Meg kellene kétszerezni a tovább szolgáló altisztek számát is 14,000-ről legalább 30,000-re. Mindez pedig annyi költségbe kerülne, amennyit egyszerre a delegációk nem szavazhatnának meg. Ezért a kétéves katonai szolgálat behozatalát az új véderőtörvényben csak előkészítik, olyformán, hogy a megfelelő ujoncztöbblet ellenében ugyanannyi katonát kétévi szolgálat után szabadságnak.

A honvédségnek tüzérséggel való felszerelése ekképpen történne: A tüzérség tudvalevően minálunk másnemű beosztásban van békében, mint háboruban. Minden hadosztály számára van ugyanis hadosztály-tüzérezred, tehát a honvéd-osztályok számára is. Ezek azonban béke idejében a közös hadsereg keretébe vannak beosztva s csak gyakorlatok, vagy háboru esetén csatlakoznak a honvéd-osztályokhoz. Ez nemcsak közjogi szempontból, hanem katonai szervezeti szempontokból is képtelen rendszer, amelylyel a kül-

földön is már rég szakítottak a hadászati csapat-egységek teljessége érdekében. Most tehát az új véderőtörvény szerint a hadtesttüzérség és a hadosztály-tüzérezredek, amelyek a közös hadsereg gyalog hadosztályaihoz tartoznak, továbbra is a közös hadsereg kötelékében maradnak.

Mátyás király utánzója.

Mátyás királyunkról mindenki tudja, hogy rengeteg gondjai közepette is ráért feltűnni itt-ott népe közt, hogy hallgassa ki buját-baját alattvalóinak. Amire rendesen alapos segítség szokott következni. Ezt a példát, ugylátszik Péter, a szerbek jelenlegi királya is követni kívánja.

A minap délután 2 óra tájban gyalog indult el a konakból Péter király s az első bérkocsiba, amelyet talált, beleült s a katonai kórházhoz hajtatott. A kórház elé érkezvén, a civilizruhában lévő király megkérdezte az ott álló őrtől, szabad-e bemenni. Az őr igennel felelt. Minthogy ebben az időtájban az orvosok mincsenek a kórházban, a király egyedül ment a betegekhez s mind-egyikkal váltott néhány szót, tudakolván, hogy mi a bajuk s jó ápolásban részesülnek-e. Az egyik szobában egy nagybeteg katonát talált rendkívül piszkos ágyon feküdvé. A király megkérdezte az ápolót, hogy miért piszkos ez az ágy, mire az ápoló azt felelte, hogy holnapig ugyanis meghal a katona, akkor majd tiszta lepedőt huznak az ágyra s tiszta vánkost meg takarót tesznek rá. A király hallotta most, hogy az egyik orvos a közeli kávéházban van, átküldött hát érte egy embert azzal az üzenettel, hogy rögtön jöjjön, azt azonban nem izente meg neki, hogy ki hivatja. Az üzenetre az orvos azt a választ küldte, hogy most nem jöhet, mert „sans“-ot játszik. A király, akit idáig senkisé ismert föl, a vendégkönyvet kérte erre s képzelhetni, mily meglepetést keltett, amikor meglátták az aláírást: „Péter király.“ A kórházból a király a paliluli (egy belgrádi városnegyed) elemi iskolához hajtatott. Az iskola elé érkezvén, egy darabig a játszózó gyermekeket nézegette, egyiket-másikat meg is szólította. Megkérdezte, merre vannak a tanítók s a gyermekektől azt a választ nyerte, hogy visszavonultak tanácskozni. A király erre átment egy szomszédos kávéházba, ott leült és kávé rendelt. Mikor elfogyasztotta, visszatért az iskolába, de a tanítók még mindig nem voltak ott. Erre bement egy tanterembe és krétával a táblára írta: „Itt volt Péter király. Mindent látott, csak tanítókat és rendet nem látott.“

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a »Független Ujság« előfizetői. A regénykötet címe: »Kis-Székely pusztulása« a magyar szabadságharcz diéső idejéből. Számos szép képpel. Legcél- szerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás címére. (Budapest, IX. Közttelek.)

Élmi szerek értékesítését e közlik az előirt %/o mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag. k és n mtagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
 SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
 SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesíté-re elf gad:
 Husnemüket, füstölt
 uszt, vadakat, szárnyaso-
 kat — élő és leőt állapot-
 ban, tojást, vaját, halat,
 burgonyát, káposztát, zöld-
 ségféléket, gyümölcsöt stb

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A csongrádi fogyasztási és értékesítő szövetkezet.

Ez a szövetkezet kezd azzá fejlődni, ami egy szövetkezet valódi hivatása. A tagok gyümölcsének értékesítése céljából elhatározta, hogy a hatóság útján felkéri a Magyar folyam- és tenger-hajózási r. társaságot, hogy a hajók a szőlők alatt is kikössenek s a bort, gyümölcsöt ott is fel lehessen adni a hajókra. Legutóbbi gyűlésén azt is elhatározta, hogy kebelében még ez év folyamán megalakítja a pince-szövetkezetet és a gyümölcs értékesítő szövetkezetet is. E hó 28-án tartja a szövetkezet elnök-választó közgyűlését, melyen az Országos Központi Hitelszövetkezet képviselője fogja kifejteni a gyümölcs és bor szövetkezeti értékesítésének előnyeit.

Szövetkezeti napilap. Az angolok, tekintve a szövetkezeti mozgalom növekedő fontosságát, most azon törik fejüket, miként lehetne az idevágó eszmék terjesztése s a társaságok közti kapcsolatok erősítése végett egy szövetkezeti napilapot megindítani. Ugy gondolkoznak, hogy ha annyi a léha, sőt nem épen megengedett forrásokból táplálkozó napi ujság, akkor talán meg fog élni az is, mely tisztán hasznos és becsületes kérdéseknek lenne szentelve. Mellékesen jegyezzük meg, hogy a szövetkezeti hírlapok tekintetében hazánk nem áll a legalsó fokozaton s talán az a baj, hogy nagyon is sok apró ujság keletkezik e célok ápolására, úgy hogy az erők elforgácsolódnak, ami öreg hiba.

Egy szövetkezeti kötelék közgyűlése. Az önállóan működő hitelszövetkezetek országos köteléke a napokban tartotta meg Budapesten II-ik évi r. közgyűlését. A kötelék célját Münnich Aurél orsz. képviselő ismertette, ki rátért a rendezendő nemzetközi szövetkezeti kongresszus ismertetésére is. Molnár Ferencz Berdánról, érdekes előadásában utalt arra, hogy a kisgazdák és kisiparosok érdekében milyen üdvös tevékenységet fejthetnek ki a hitelszövetkezetek. Előadást tartottak még Pless Mór és Auer József; előbbi a fővárosi hitelszövetkezetek kritikai méltatása, az utóbbi a szövetkezetek és a kereskedelem cz. alatt. A közgyűlési tárgysorozat letárgyalása után elfogadták Borszékeny Soma indítványát, hogy a vidéken felolvasások tartassanak és a nemzetközi szöv. kongresszusban való részvételre felkéressenek a kötelékbe tartozó szövetkezetek. A kivált igazgatóság helyébe Balogh Ferencz, Hartmann Emil, Kovács Gyula dr., Pless Mór, Pozsgay Géza, Schwarz Jenő és Weiser Kálmán; a számvizsgáló bizottságba Biró Adolf, Blau Károly, Glücksthal Ignác, Radnai Arnold és Szél Samu választottak.

Angol szövetkezetek. A szövetkezeti kongresszusok központi irodájának jelentése bizonyítja, hogy szemben a hitelszövetkezetek lassu fejlődésével, a fogyasztó- és termelő-szövetkezetek Angliában gombamódra szaporodnak. Habár az évi kimutatás nem teljes, mert Angliában a szövetkezetek vezetői ugyanazt a hibát követik el, amely nálunk is divik, hogy a kérdőíveket gyakran feleletre sem méltatják, mégis szembeötlő az a haladás, amelyet az 1902. év folyamán Angliában szövetkezeti téren elérni sikerült. Nagy-Británia fogyasztószövetkezeteinek száma az 1902. év végén 1671, míg 1901. végén 1648. A tagok száma 2.622,208, szemben az előző év 1.919.555 tag számával. Az évi forgalom 85.586,708 font sterling, holott 1901-ben nem több mint 81.782,949 font sterling s a tiszta jövedelem 9.099,412 fontról 9.544,353 fontra emelkedett. Az üzletrészek összege 1901-ben 24.395,706 font sterling, 1902. végén pedig 25.904,113. A termelő-szövetkezetek száma 141 volt az 1902. év végén, míg 1901-ben csak 138 volt működésben. Ezek a szövetkezetek 24,116 munkást foglalkoztatnak s alaptőkájük 2.998,967 font sterling. 1902-ben 7.521,560 font sterling forgalom után a tiszta jövedelem 370,136 fontot tett ki. Az 1902. év folyamán Angliában, Walesben, Ir- és Skótszországban 252 új szövetkezet alakult, vagyis 42 fogyasztó-, 20 termelő, 94 mezőgazdasági és tejszövetkezet és 96 egyéb gazdasági célokra alakult szövetkezet.

Hasonló szép eredménnyel dicsekedhetnek a munkásházépítő szövetkezetek is, amelyeknek jelentése szerint 37,267 ház épült 8.127,155 font sterling költséggel. A jelentés megemlékezik a bojkott-mozgalomról is, megjegyezvén, hogy a kereskedők harezza a szövetkezeti mozgalom hasznára vált, mert a küzdelem megedzette és fokozta a szövetkezetek iránti lelkesedést és arra a törhetetlen elhatározásra bírta a szövetkezőket, hogy kitaró harczzal védjék egyéni szabadságukat.

Németek sikerei. A Hamburgban székelő fogyasztási szövetkezeti központ 1902-ben 300 ezer márka alaptőke mellett 21,5 millió márka forgalmat tudott csinálni s az emelkedés egyetlen év alatt meghaladta az öt millió márkát. Édekes, hogy e központ az irodalmat is nagyban elősegíti. A többek közt asszonyok számára külön lapot ad ki, nem kevesebb, mint 120 ezer példányban. A mi Szövetkezésünk külön kiadása pedig — ez eddig a mi titkunk volt — alig éri el az ezeret. Le a kalappal a hamburgiak előtt!

A siető óra.

A.: Jól jár ez az óra?

B.: Nem, siet.

A.: De hiszen azon is tizenkét óra van, mint az én angol kronométeremen.

B.: Igen, de holnap déli tizenkét óra. Ez az óra éppen tizenkét órát siet.

A gyors hatású (rapid) szérumok nagy segítségére vannak a gazdának!

A sertésorbáncz-szérum az orbánczba esett sertéseket azonnal megmenti a veszélyből és megakadályozza a vész tovaterjedését!

A lépfene-szérum a járvány pusztítása ellen rögtöni védelmet nyújt.

Megrendelhető: a Jenner-Pasteur Intézetben Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 20, akár pedig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Anyós és a vő. Halálos kimenetelű vérengzés volt e napokban Gyüdön. Bakó Jónás gyüdi lakos leányát feleségül vette Szabó Ferencz. A fiatal házasok ott laktak Bakónál egy ideig, de az anyós és a vő csakhamar összekülönböztek s ekkor a vő a feleségével együtt elköltözött a férj anyjához, özvegy Szabó Aronéhoz. Ott azonban a menyecske és az anyós, özvegy Szabóné nem tudtak megférni egymással, amiért aztán a menyecske otthagya az urát. Pár nappal ezelőtt Bakó János és felesége átmentek Szabónéhoz, hogy a fiatalok ügyét valahogy elintézzék. Szabóné nem valami szívesen fogadta a vendégeket és csakhamar össze is veszték, miközben Szabóné torkon ragadta a nászasszonyát, aki viszont egy vízzel telt kancsót vágott Szabóné fejéhez. A két asszony verekedésébe beleavatkozott a férj. Bakó József és a vő Szabó Ferencz is. Ez utóbbi az anyja védelmére kést rántott elő. Bakó hasonló módon cselekedet. Ő is kést rántott s azzal előbb a vejét szurkálta össze, majd mikor Szabóné baltát emelt reá, azt is megtámadta és oly szerencsétlenül sebezte meg, hogy Szabóné rögtön meghalt. A vérengzés után Bakó maga jelentkezett az elöljárásnál. A helyszínén megjelent községi orvos Szabónét már élettelenül, Szabó Ferenczet és Bakó Jónásné pedig súlyosan sérülve találta. Bakót a esendőrség a törvényszéki kiküldöttek megérkezéséig őrizett alá vette.

A jó palócok. A véletlen hozta magával, hogy Varsány, nógrádmegyei községben, Szép Antal találkozott egy lakodalmon halálos ellenségével, Bárány Jánossal. Alig lépte át a küszöböt a hatalmas termetű Bárány, Szép Antal elhallgattatta a czigányt:

— Ácsi, more! Azt a nótát huzd, hogy aszondi: Áz kisvoáci konvik ki van pingóvá.

Az avatatlanok kedvéért megmondjuk, hogy a kisvoáci konvik alatt a váci fegyházat kell érteni. Bárány János ezzel vágott vissza:

— Ne azt huzd, more, hanem azt, hogy: Ismerted-e, pojtás, az Peskó urat, Áz ki roám vágott tizenháromát.

Ez a nóta pedig Szép Antal egyik nagybátyjára vonatkozott, akit Peskó főszolgabíró annak idején deresre huzatott. A két ellenség nem várta be, hogy a czigány melyiküknek engedelmessé válik, hanem birokra kelt s a küzdelem hevében Bárány úgy megkéselte ellenfelét, hogy rövid idő múlva meghalt. A balassagyarmati esküdtbíró halált okozott súlyos testi sértés miatt negyedfélvi börtönre ítélte Bárány Jánost, akinek semmisségi panaszát a minap a Kuria visszautasította.

Megrágalmazott miniszterek. A mikor a magyar kormány két évvel ezelőtt az államkinestár számára öt millió koronáért megvásárolta a Csorbai-tavat, nehogy idegen kézre jusson, a Népszava című szociálista ujság »A Csorbai-tó, vagy a legszemérmertlenebb panama« című cikkelyében nemesak a

kormányt támadta meg, hanem Széll Kálmán miniszterelnököt és Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert egyenesen azzal vádolta, hogy Szentiványi Józseftől, az előbbi tulajdonostól províziót kaptak. A miniszterek panaszára a törvényszék pörbe fogta a cikkely szerzőjét, Tatay Gyula betűszedőt, akit az esküdtek fölmentettek a Széll Kálmán ellen való rágalmazás vádjá alól, ellenben bűnösnek mondották ki a Darányi Ignác földmivelési miniszter ellen elkövetett nyilvános becsületsértés sajtóvétségében. A törvényt alkalmazó bíróság ez alapon a vádlottat három hónapi fogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte, a melyet a lap óvadékából vonnak le. A Kuria első büntetőtanácsa Kelemen Mór elnöklésével ma foglalkozott a benyújtott semmisségi panaszszal s mint alaptalant — visszautasította.

• MI UJSÁG? •

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése június hó 30-án lejárt és akiknek már postautalványt mellékelünk a laphoz, felkérjük hogy előfizetésüket mielőbb beüdeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A „Független Ujság“ kiadóhivatala.

Jenő főherceg veszedelme. Jenő főherceg, a minap Innsbruckban nagy veszedelemben került, mely könnyen végzetessé válhatott volna életére. Amikor a főherceg kíséretével három kocsin a déli vasut állomásának közelébe ért, a sorompók le voltak eresztve, mert egy személyvonatot jeleztek. A szolgálatban lévő vasuti őr azonban, hogy a főherceg előbb juthasson tovább, felvonatta a sorompókat. A három kocsis megindult és a pálya közepéig haladt, amikor a tulsó sorompók maguktól lezuhantak és a kocsik elöl elzárták az utat. Ebben a pillanatban Innsbruck felől az állomás felé robogott a jelzett személyvonat, mig ellenkező oldalról a helyi vasut egy vonata haladt az állomás irányában. A vasuti őr azonnal észrevette a veszedelmet. Mig a személyvonat vezetője, aki meglátta a sinben veszteglő kocsikat teljes erővel fékezett, a vasuti őr átrohant a lezuhant sorompóhoz és fölemelte úgy, hogy a megrekedt kocsik az utolsó pillanatban folytathatták utjukat. Az első kocsiban Jenő főherceg ült Henninger ezredessel, a másodikban Koburg herceg, a nejevel, a harmadikban a herceg kísérete.

Ujabb Kossuth-szobor a vidéken. Nagy-Perkátán hazafias mozgalom indult meg egy ott felállítandó Kossuth-szobor érdekében. A szoborbizottság már meg is alakult s a minap lelkes felhívásokat küldött szét a vármegye közönségéhez. A mozgalom élén Bruck Ferencz dr. kör- orvos áll.

Hatvanötmillió adomány. Rockefeller John az amerikai petroleum-király tizenkét évvel ezelőtt vetette meg az alapját a csikágói világhírű egyetemnek az e célra följajánlott 35 millió koronával. Az egyetem azonban az utóbbi időkben kissé elmaradt a mai kor tudományos színvonalától, mire Rockefeller újabb hatvanötmillió koronát bocsátot az egyetem rendelkezésére, hogy az orvosi kart újjászervezze. Sajnos nálunk Magyarországon nem igen követik az amerikai mábobok példáját.

Árverés Draga királyné házában. Draga királyné házában, melyet a meggyilkolt királyné nővéreinek ajándékozott, a minap árverelt a végrehajtó. Az összes butor, képek és apróságok eladók. A kíváncsiság sokakat a lakásba esalt, akik egyet-mást vesznek. A pénzt elküldik a királyné nővéreinek. Szent-Iván napján nagy katonai ünnep volt, melyen a király is megjelent. Egy angol társaság ajánlatot tett a kor mányak, hogy a régi konak berendezését nagy áron megveszi és a konakot teljesen újonnan, díjtalanul berendezi. A kormány visszautasította az ajánlatot, mert a király a régi konak összes butorát Natália exkirályné rendelkezésére bocsátotta. A 6. gyalogezredet, amelyik az összeesküvésben főszerepet játszott, áthelyezik vidékre.

A vértanu tábornok szobra. Nagy-Beeskereken lelkes mozgalom indult meg, hogy Kiss Ernő tábornoknak, a 48-as harezok egyik vértanujának Torontál vármegye székhelyén. Nagy-Beeskereken szobrot állítsanak. A mozgalom élén dr. Dellimanics Lajosné, a főispán neje áll, aki országos gyűjtés útján óhajtja a szobor felállításra szükséges költségeket előteremteni.

Rákóczi emléke. Csongrádon vasárnap nagy lelkesedéssel ülték meg Rákóczi emlékét. Az egész város lobogódíszit öltött. Délelőtt fényes segédlettel istentiszteletet tartottak a róm. kath. templomban, melyre meghívták az összes hatóságokat és testületeket. Este díszelőadás volt a színházban.

A kassai munkásegylet vasárgap délután a Rákóczi-kiállítás költségeinek fedezésére a Lajos-forrásnál táncszal egybekötött népiünnepélyt rendezett, mely ugy erkölesileg, mint anyagilag fényesen sikerült.

Nagy idők tanuja. Szarvason minap temették el Rohonyi Sámuel 48 as honvédet, aki Máriássy ezredes alatt szolgált s részt vett Budavár bevételében is. Ott golyósebet kapott a czombjába, ezt a golyót magával vitte a sírba.

Újabb sikkasztás Nagy-Kikindán. Nagy Kikindán újabb sikkasztást fedeztek föl a városnál. A fogyasztási adóról szóló számadásokat ugyanis, melyeket minden évben be kellene küldeni a megyéhez felülvizsgálatra, már évek hossza sora óta nem terjesztették be. Jankó János Torontál vármegye alispánja értesülvén a dologról, intézkedett, hogy a számadásokat haladéktalanul vizsgálják felül. Az alispán kérésére a pénzügyvizsgálatóság kiküldötte Steinitz számtisztet, aki megvizsgálván a számadásokat, eddig nyolcezer kor. hiányt állapított meg. Most széleskörű vizsgálatot indítottak.

Miniszterelnökből egyleti elnök. A Fehér-kereszt-egyesület rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen Teleki Géza gróf az elnökségről történt lemondásával a közgyűlés lelkes örömmel vette annak hírért, hogy a volt miniszterelnök, Széll Kálmán hajlandó az elnökséget elfogadni. Schmidt József országgyűlést

Czicza mulatság.

képviselő felszólalása után a közgyűlés nagy lelkesedéssel megválasztotta elnöké Széll Kálmánt, a miről küldöttség fogja őt értesíteni.

Katholikus tanítók gyűlése. A magyar katolikus tanítók országos bizottságának tanügyi tanácsa Ember Károly elnöklete alatt tartotta e héten évi nagygyűlését, melynek tárgya a tantervek megvitatása volt. Először megállapították a népiskolai átdolgozott tantervnek végleges szövegét, azután pedig megvitaták a tanító és tanítónőképző intézetek számára a kiküldött bizottság által készített tanterv-javaslatot. A tanügyi tanács mindkét tervet pontonként behatóan tárgyalta s végezetül egynémely módosításokkal el is fogadta. A terveket fölfogják terjeszteni a püspöki karhoz.

Istentisztelet a tengerparton.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Az istálló állategészségügyi szempontból.

Az istállónak éppen úgy, mint a lakásnak az emberre befolyása van az állatok egészségére és fejlődésére; kívánatos tehát, hogy az istálló védje meg az állatokat a káros külső behatástól, biztosítson nekik nyugalmas és kényelmes fekvőhelyet, hogy benne a lehető legjobban gondozhatók és takarmányozhatók legyenek.

Allategészségügyi szempontból a jó istálló, megfelelő hőmérséklet mellett, egészséges, tiszta levegővel bírjon, mely levegő fölfrissüljön a nélkül, hogy az állatokat erősebb légvonat érje; legyen e mellett az istálló világos, száraz, tiszta, elég tágas és kényelmes. Ha ezen követelményeknek nem felel meg, úgy nemesak az állatok egészségére lesz hátrányos, hanem közgazdasági szempontból is káros. Ezen károk természetszerűleg csak idővel vehetők észre, amennyiben az egészségtelen istálló maga nem szerepel mint a betegségek indító oka, hanem csupán hajlamosítja ezek iránt az állati szervezetet.

Az istálló környezeténél kissé magasabban, száraz helyen, épüljön. Ló- és szarvasmarha-istállók ablakai és ajtóit többnyire észak és kelet felé néznek, hogy így nyáron is eléggé hűvösek legyenek, a legyek, szunyogok távol tartassanak. Juh-istállókat nyílásaikkal dél felé építik, mert ez által a hűvös északi szelektől megvédik az érzékenyebb állatokat és e mellett az istálló mégis jól szellőztethető marad nyáron, nagy melegben pedig a juhok ugyanis a szabadban tartózkodnak.

Az istálló minden oldalról szabadon álljon, a levegő és világosság így éri legjobban. Nagysága és magassága a benne elhelyezett állatok számához alkalmazkodjék, túl nagy és túl magas istállók hidegek, míg az alacsonyak és kicsinyek melegek.

A talaj száraz és tiszta legyen s elég lágy és kényelmes fekvőhelyet biztosítson az állatoknak, Legfontosabb, hogy át ne engedje a nedvességet, hanem ennek szabad elfolyása legyen. A nedvesség levezetésére legalkalmasabbak kiezementezett sekély árkok.

A tetőzet erős, átjárhatatlan legyen; minden nyílása ajtóval záródjék. Boltíves tetők nem ajánlhatók, mert ezekben az istálló gőze legtartósabban megmarad.

Ajtók, ablakok elég nagyok legyenek, előbbiek kifelé, utóbbiak befelé nyiljanak. Az ablakokból a fény mindig az állat feje fölött hatoljon be, ne közvetlenül a szembe. A szelelők vagy az istálló falába fölül és alul, nem pedig a tetőzetbe helyezendők el. Száraz takarmány etetésére a fából készült jászlak is jók, de itt is még inkább azonban elkészített takarmányfélénél, a tartósabb, masszivebb anyagból (vas, kő stb.) készült jászlak ajánlatosabbak. Nagyságuk, alakjuk, elhelyezésük olyan legyen, hogy az állatok könnyen hozzáférhessenek.

Az állatok elhelyezése az istállóban legnagyobb részt az ajtók és ablakok helyzetétől függ. Megkötésük úgy történjen, hogy szabadon mozoghassanak, akadálytalanul fölkelhessenek és ehessenek.

A baromfitenyésztés fontossága.

A baromfitenyésztés célja kettős. Elsősorban azért tenyésztünk baromfiakat, hogy a háztartás körül és a gazdaságban előforduló hulladék-terményeket értékesítsük, mivel az összes állatfajok közt a baromfi, különösen pedig a tyúk értékesíti legjobban a fölhasznált takarmányt. Másodsorban pedig azért tenyésztünk baromfit, hogy háztartásunkat izletes hussal, tojással, zsirral és tollal ellássuk s a háztartásnál föl nem használt fölösleget eladás útján értékesítsük s így, habár esetről-esetre szerény bevételre, de mindazonáltal aránylag — a befektetett tőkét, takarmányt és fáradságot véve alapul szép jövedelemre tehetünk szert.

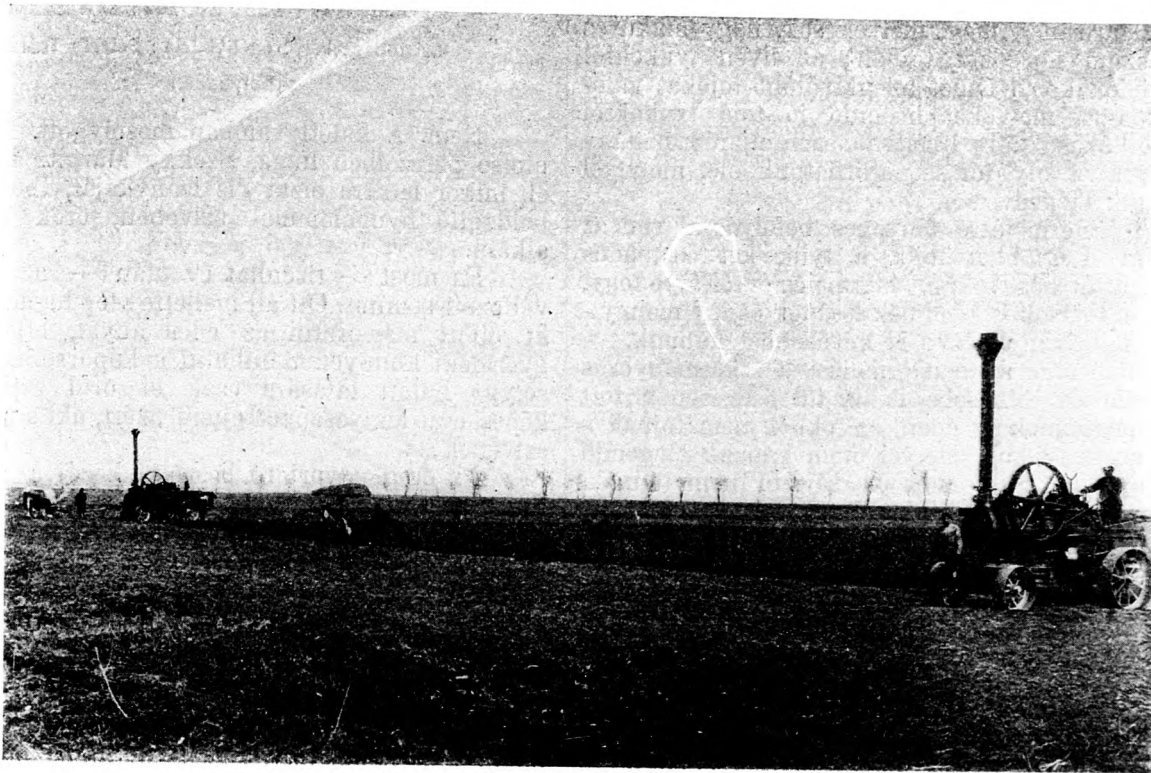
Baromfitenyésztésből hasznunk van a föntiekén kívül azért is, mert a baromfi, az egyes fajokat véve, minők a tyúk-, pulyka-, lud-, kacsafélék hazánk minden vidékén tenyészthetők. Hasznot tesznek a mezőgazdának különösen a tyúk- és pulyka-félék, mivel ezek tömérdek rovar, gyomot és gyom magot fogyasztanak el. A ludak a rossz legelőket és a birka által már letarolt mezőket is legelészik, míg végre a kacsák a folyó- és állóvizeket használják ki, hussá és így pénzzé változtatva mindazon szerves anyagokat, melyek a vizekben találhatók és kacsatenyésztés nélkül nem volnának értékesíthetők.

Fontos a baromfitenyésztés a gazdára és mindenkire — kinek helye van baromfit tartani — azért, mert a családban a munkát, a foglalatosságot elősegíti s a családban rendszeren található, más nehezebb munkára még vagy már nem használható családtagoknak, minők a serdülő gyermekek és aggastyánok, oly foglalkozást nyújt, melylyel ezek is életüket munkában tölthetik s idejüket értékesíthetik. Nem élnek ingyen s úgy, a hogy mégis hozzájárulnak a család jövedelmének és bevételeinek fokozásához.

A baromfitenyésztés közgazdasági szempontból rendkívüli fontossággal bír, mert a legszegényebb néposztálynak jövedelmet biztosít s ezzel képessé teszi őket a közterhek könnyebb viselésére. Adófizetés idejekor, ha nincs meg a háznál a szükséges összeg, néhány darab baromfi, néhány szakajtó tojás eladása által csakhamar előkerülhet az.

Szántás gőzekével.

A folytonosan haladó mezőgazdasági üzem már régebben is szükségét érezte annak, hogy gyors és e mellett tökéletes munka végzésére olyan eszközök és gépek álljanak a gazdák rendelkezésére, melyek nagyobb földterületeknek lehetőleg szabatos megmunkálását végezni képesek legyenek. Egy ilyen gép a gőzszántó, amely habár szintén régebben van alkalmazásban nálunk is egyes nagyobb uradalmakban, még sem volt az amihez jogos reményt fűzhettek a gazdák. Munkáját nem végezte elég tökélylyel. Az újabb kísérletek és folytonos javítással arra törekedtek tehát, hogy ezen gépeket is lehetőleg tökéletesíteni

Szántás gőzekével. I.

Szántás gőzekével. II.

lehesen, ami ha nem is egészben, de részben bizony sikerült s ma már a gőzszántógépek mondhatni kitűnő munkát végeznek. Olvasóinknak a gőzszántás menetét bemutatva fennebb közlünk két jól sikerült ábrát, amely éppen egy javított gőzszántó géppel való szántást mutat be.

A tojástermelésről.

A gazdasági baromfitenyésztésnek egyik főcélja, hogy a tenyésztő minél korábban s minél szebb s minél nagyobb mennyiségű tojást termeljen. Hogy ezt elérhesse, sok oly körülményre kell kiterjesztenie figyelmét, melyek a tojástermelésre nagy befolyással vannak.

Első sorban is, tenyésztési célra csak oly tyukokat tartanak meg, melyek sok, nagy alaku és barnás színű tojásokat tojnak; az ilyen tyukoktól nyert utódok közül ismét a legkiválóbb tojókat válogassuk össze, melyeket hasonló jó tojó tyukoktól származó kakasokkal párosítva s ezen eljárást néhány évig folytatva oly törzset állíthatunk elő, melylyel megleszünk elégedve.

A tojástermelésre lényeges befolyással van az állat kora. Legtöbbet tojik a tyuk két esztendő korában, attól kezdve a tojástermelés évről-évre fogy, valamint a tojások is kisebbek lesznek és így mennyiségre és minőségre nézve is kevesebbet kapunk.

Befolyásolja a tojástermelést a takarmányozás mennyisége és minősége is. A túlbőségesen tartott tyukok meghízhatnak s épen ez okból nem tojnak s viszont azon tyukok, melyek nem kapnak elegendő takarmányt vagy ilyenhez hozzájutni nem tudnak, azt a keveset, amit kapnak, életük fentartására fordítják s a mellett lesóványodnak s mindennemű haszon előállítására képtelenné válnak.

A takarmány minősége is nagyon kihat a tojástermelésre. Kerülni kell az egyoldalú takarmányozást, azt, hogy mindig egyféle takarmánnyal tartsuk baromfiainkat. A különféle szemes takarmányokat rövid időközönként változtatva, vagy összekeverve adjuk, ezenkívül időnkint főtt húst, konyhai hulladékokat, zöldségfélét is. Ez utóbbit oly helyeken, ahol a baromfiak zárt helyen tartatnak, s nem képesek a szervezetüknek szükséges tápláló anyagokat: férgeket, rovarokat találni. Nagyon ajánlatos különösen a tojásidény alatt, hogy zabot, árpát, kendermagot is adjunk, mert ezek etetése kedvező befolyással van a tojáshozamra.

Ha a tenyésztő korán akar tojást termelni, különösen télen, amidőn a tojás jó árért értékesíthető, erre a célra föltétlenül szükséges a fentebbi felsoroltakon kívül egy meleg helyiség és lehetőleg főtt takarmány adagolása, mely állhat főtt takarmányrépából, burgonyából, korpával vagy a mi legjobb, zabdarával keverve. Itatáshoz mindig friss, de nem hideg vizet adjunk.

Okvetlenül szükséges, hogy a tyukoknak alkalom adassék arra, hogy a tojáshéjképződéshez szükséges meszet megkaphassák; e célból az elhasznált tojások héja apróra zúzva adható, azonkívül minden háznál található vakolathulladék, nemkülönben a csontliszt is, melyek mind meszet tartalmaznak, s a tyuk által fölszedve, a tojás héjának képzését elősegítik. Lényeges kellék még ugy az ólak, mint a tyukok tisztántartása, nehogy az állatokat élősdiék nyugtalanítsák.

A művelt bogarak májálison.

— Humoros kép, melyhez szöveg sem kell. —

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(28)

Nem. A halott valóban mosolygott. Így látta őt utolsó perceiben huga, Székky Margit. Így hagyta el, mikor lelkére bizta kis leánykáját, Ibolykát, így: boldogító nyugalommal szívében, örök mosolylyal ajkain.

És most — tizenhat év után — az arc nem változott semmit. Ott áll mellette szép hajadon leánya, ki eljött megsiratni az édes anyát, eljött szerető gyermeki könnyeket hullatni a koporsóra, de a mosolygó halott látására csak elszorul szíve s nem képes egy könnyecskét ejteni azért, aki a legdrágább szívének...

Az öreg udvarbíró beszélni kezdi a temetés lefolyását. Elmondja, hogy miként szónokolt a bérc-aljai fiatal pap a halottról. Ibolyka reá borul az üvegfedélre, végig hallgatja az öreg szomorú beszédét, szíve átérzi, átszenvedi az elmondottakat. Ugy elszorul keble a fájdalomtól, de egy árva könny nem jön szeméibe...

— Oh, mond Margit: mindig ilyen mosolygó volt az én anyám?

— Nem. Utolsó perceiben érte egy öröm szívet, mikor már haldokolt és lásd, elvitte magával örökre.

— Mi volt az a nagy öröm?

— Szabadon látott engemet s gyermekét reám bízhatá.

— Látta... a méltóságos... kisasszonyt? — rebegé elesodálkozva az öreg udvarbíró.

— Igen, engemet látott itt azon az éjjelen.

Az öreg megtörülte gyöngyöző homlokát.

— Lehet... Elfeledtem, mert a kisasszony akkor még el volt veszve. Azonban a temetésen nem láttam...

— Ugy van öreg. Csak két óráig időztem nála azon azon az éjjelen. Aztán másnap napkeletkor meghalt.

— De arról nem tudott itt egy lélek sem a kastélyban.

— Dehogyan nem! — szólt közbe Están bá. Én voltam a vezető, meg az öreg Czoki Péter, a harmadik pedig a vak Jules.

— Ugy, a többi már tudom — szólt csendesen az udvarbíró — nem szabadott a dolgról tudni másnak... Oh, a méltóságos ur!...

Székky Margit intett és az öreg elhallgatott a többivel. Lezárták újra a koporsót s két órai pihenés után vissza indultak Székvárra.

XIV. Fejezet. Magyar világ.

Amiről Palkó Jancsi oly régen álmodozott; amit törhetlen küzdelemmel akart elérni; amiért lelke hosszú időközön át sorvágott: az most egyszerre következett mind.

Magyar világ lett.

A nemzet kiegyezett királyával s elhatározta, hogy fejére teszi a magyar szent koronát. Azonban könnyű ezt így röviden kimondani, de sok nehéz küzdelembe került, a mig létrejött, sok ezer lelkes hazafii fáradozott érte s tettek, ahol lehe-

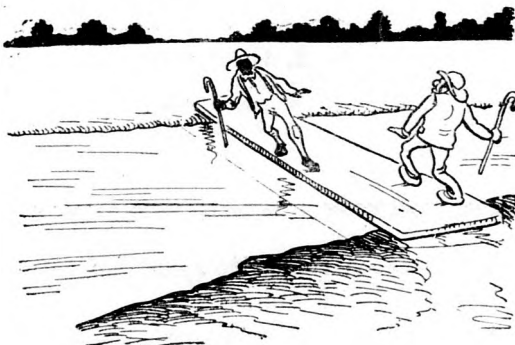
tett. A Garibaldisták Olaszthonban, mások Török-, Francia-, Angol- s más országokban használták föl befolyásukat szeretett hazánkért. Klapka, a rendíthetetlen hős, tettel óhajtott segíteni hazáján. Egy újabb szabadságharcot tervezett és sereget gyűjtött, hogy a határszélről beüthessen, forradalmat csinálhasson. Embereit előre küldé a hazába — serényen szervezkedett. (Folyt. köv.)

Ebben a nagy melegben.

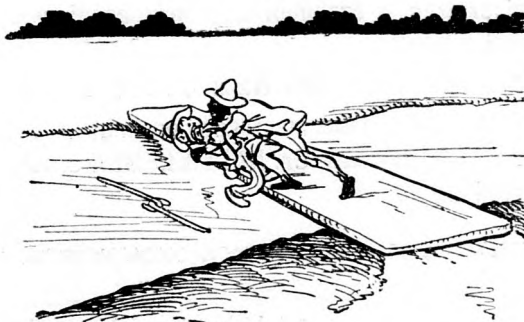
1.

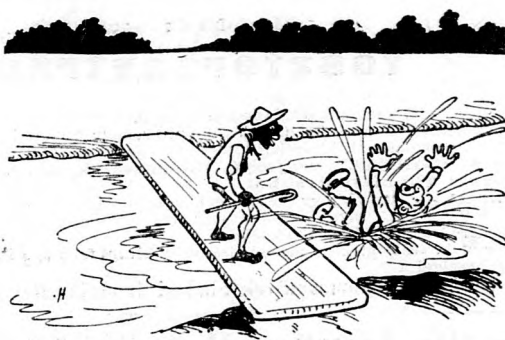
2.

3.

4.

Ahogy az asszonyok számítanak.

A.: Sokkal idősebb az ura, mint nagysád?

B.: Meglehetősen sokkal: tizenöt évvel.

A.: S nem vette ezt figyelembe nagysád, mikor férjhez ment hozzá?

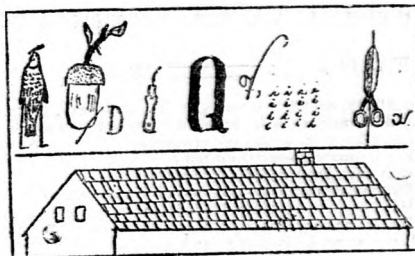
B.: Oh, hiszen akkor csak öt évvel volt idősebb, mint én.

Képeinkhez

Istentisztelet a tengerparton. A tengerparti halásznép rendszeren jámbor, istenfélő. Ezek között kevés a rossz életre hajló, mert hiszen ők olyan közel állanak mindennap a halálhoz, hogy ez a tudat is megtanítja őket imádkozni. Képünk a norvég partokról ad elénk egy jelenetet, midőn a pap aranyos szószerk helyett csak egy egyszerű fehér takaróval leterített asztal mellett mondja el a szentbeszédet. Nem a fényes templom, hanem az igaz érzés, a meghatottság teszi éppen értékessé ezt a szabadban tartott istentiszteletet. A ritka szép jelenet bizonyosan megnyeri olvasóink tetszését.

Czicza-mulatság. Kedvesek a kis cziczák. Annyira kedvesek, hogy nem lehet rájuk komolyan megharagudni. Bohókás a mulatságuk. Ők is mulatnak, mást is mulattatnak és az a kár, amit tesznek, még meg is bocsájtható egy jó nevetésért.

Képrejtvény.

A megfejtéseket legczélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. július hó 26.

A „Független Ujság” 26. számában közölt talány megfejtése
«Az igaz szerelem ikertestvére a feltékenység.»

Helyesen fejtették meg: Wersing Ilona, ifj. Stokker Domonkos, Gyulay Gergely, Horog Klárka, vilmányi Kiss Sándor, Csellenger Gyula, Kopasz Péter, Kezeli Gyula, Heim István, Benedik János, Kiss Juliska, Horváth Aladár, Tóth István, Fehér Elek.

A sorshuzásnál Kopasz Péter (Szent-László) neve jött ki elsőnek, akinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Vértessy Arnold „Elbeszélés”-eit küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Kiss József urnak. Utrendőri kihágás ügyében hozzáink intézett kérdésére jogtanácsosunk legközelebb megadja a választ. — **Orovetz András** urnak Nevezett rokkant-és nyugdíjintézet működéséről véleményt sem mond-

hatunk; ilyfajta intézmény számos van a fővárosban. Utána nézünk azonban a dolognak, vajjon szilárd alapokon nyugszik-e s meg fogjuk majd izenni a leveleszekerényben. — **Kondorossy Jenő** urnak. Azokban a községekben vetik ki a pótdót, melyeknek évi jövedelme nem fedezi a község háztartásának évi kiadásait. — **Balogh Antalné** asszonynak. „A hat elemi osztály elvégzésével milyen pályára adjam egyetlen fiamat?” Ezt kérdezi tőlünk. Erre nagyon nehéz feleletet adnunk, legjobban cselekszik, ha a *Független Ujság* kiadóhivatalánál megrendeli a „Pályamutató” cz. munkát, melyben részletesen megtalálja a tudnivalókat. — **Tóth Károly** urnak. Az épületek falánál levakart meszet és egyéb sáros anyagot, ha mint trágyát akarja felhasználni földdel, uteza, udvarpedésekkel kell hogy keverje egy halomba és több igeig, legalább is fél évig hagyja érni, olykor trágyalével leöntve és jól összekeverve. — **Rinkóczi**. A baktüske kiirtásának legjobb módja, ha még magjába nem megyen egyenkint jó mélyen kiassa a földből.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK SYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1903. július 11-én.

Sabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 07:90—08—
K. *Bozs* 6:10 K-tól 6:70 K-ig. *Árpa* 15:70 K-tól 5:75 K-ig, jobb
minőségű 16— K-tól 6:10 K-ig. *Zab* 5:80 K. *Tengeri* 6:38 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.
Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7 8
K26:80 26:20 25:50 24:50 24:00 23:50 22:40 20:80 13:00

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: ———

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelék-küldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle elemi czikkék bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotopia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografiallag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Takarmányvásár. Réti széna 400—580 fillér, mular 600—640 fillér, zsupszalma 240—280 fillér, alomszalma 220—240 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 100—110 fillér, 260—280 kg.-mos 90—100 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 105—110 fillér, szerb 110—114 fillér.

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 70—74—, középminőségű 62—69—, alárendelt minőségű magyar ökör 50—60—, magyar tehén középminőségű magyar és tarka tehén 50—60—, magyar tehén középminőségű 48—52—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 50—, szerbiai ökör jobb minőségű 50—68—, kivitel —, középminőségű 34—40—, szerbiai bika 44—60—, szerbia bivaly 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszuliban élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2—2:20 K, csirke 1—1:40 K, kappan hizott 3:50 K—6:10 K. Rucza 2:40—3:80 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 5—5:60 K.

Tojás alföldi 62—63 K. erdélyi 60—61 K, lánként. Tea. tojás 100 drb 6:40—4:80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2—2:40, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K, tehénturó 16—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 5:00—6:00 1 q ———
Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1:40—2:00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6:00 q 6:00—20:60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1:60—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—32:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 5:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 48:00—1:80, sárga 4—5—

Buzakorpa finom 9:00 K, durva 9:40 K.

Egyéb magvak: mák 25—31 K 1 q., bab fehér nagyszemű 18—42 K, aprószemű 24—36 K, tarka 20—22:00 K, lencse 28—48 K, sorsó héjas 28—38 K, lóhere 46—58 K, luczerna 64—76 K. baltacím 26:00—28:50 K.

Békésmegyében Tótkomlós határában, vasutól és községtől negyed órára fekvő

60 hold tanyai, 16 hold nyomási és 4 hold szőlőbeli jó szántóföld

s piac téren 4 szobából álló, gazdasági épületekkel ellátott

lakház

jutányos áron, tehermentesen, azonnal s részletekben is eladó Dr. NAGY ELEMÉR orosházi ügyvéd útján.

A „Lóhere” védjegyű

Thomas-Salak

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény, kerti vetemény alá, valamint rétet és legelőt, főleg komló és szőlőkre.

Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyázási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.

Csak a „LÓHERE” védjegyű thomassalak származik a csehországi Thomasművekből.

A „Lóhere” védjegy kezességét nyújt az áru föltétlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.

Arájánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.

Vezérképviselője Magyarországon:

László Marcell BUDAPEST, VI.,
Terecz-kört 22. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szécskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrítő-malmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —
**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra**

melyek idei első sorozata f. é. július hó 8, 9 és
10-én tartatatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

• Gőzcséplőgépek •

egy magyar állami 8 HP, egy Shuttleworth, egy Nicholson,
öt magyar állami 6 HP, egy Robey-Shuttleworth, két első
magyar 4 HP, egy Shuttleworth-első magyar gazdasági
3 és 1/2 HP egy Hofherr és Schrantz 2 1/2 HP gőzcséplőkészlet,
5 szalmakazalozó, mind gyárilag a legkiogástalanabbul kija-
vitva olcsó ár és kedvező fizetési feltételek mellett eladásra
ajánlatnak **SZÜCS ÖDÖN** által **Baján**.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest, Üllői-ut 25. szám.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes
kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen
oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő
műtrágyát úgy összefoszforsav, mint citromsavban oldható-
ság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelki-
ismeretesen szállítja.

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Tereztér 3.
a Thomas-salakgyára, Berlin W. vezérképviselője a magyar
korona országának területén.

Óvakodjunk a ham sítá-
soktól és csakis csillag
védjeggyel ellátott
zsákokat vegyünk át.

Minden zsák olom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

Kühne E. - hazánk legrégebbi - Mosonban
gazdasági gépgyárában

elismert gondos kivitelben kaphatók: **czukorrépa-, kukorica- és burgonya-miveléshez**
legalkalmasabb és legujabb szerkezetű **kézi, egy- és többsoros fogatos kapálóeszközök**
és **töltőgetők.**

Alapított 1856-ban.

Alapított 1856-ban.

Lógereblyék különféle szerkezetben. **Fűkaszáló- és aratógépek** lényegesen
leszállított árban. Bevált hirnemes „**Mosoni Drill**” tolókeres **sorvetőgépek.**
Kézi- és járgányos cséplőgépek, különféle szerkezetű **egy- és többvasú**
ekék, szántóföld- és rétboronák, min-
dennemű talajmivelő eszközök dus
választékban.

FŐRAKTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 75a.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasutállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott természetesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosított tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

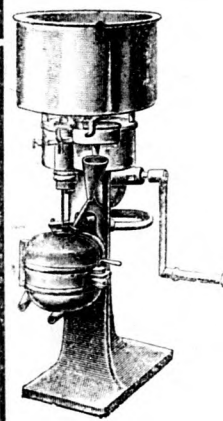
Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Geittner és Rausch

BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti

„Melotte” tejfölözőgép

képviselői.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-tenyészetek és borpincze berendezések.

Árajánlattal szívesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.